

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 800/2019
12.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића, Миролјуба Томића и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела злоупотреба платне картице из члана 225. став 4. у вези става 2. у вези става 1. Кривичног законика и кривичног дела крађа из члана 203. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр. 636/19 од 17.07.2019.године, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Руми ЗК. бр. 417/17 од 13.07.2018.године и ЗКв бр. 631/18 од 08.04.2019. године, у седници већа одржаној дана 12.09.2019.године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца КТЗ.бр. 636/19 од 17.07.2019. године, као основан, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Основног суда у Руми ЗК. бр. 417/17 од 13.07.2018.године и ЗКв бр. 631/18 од 08.04.2019. године и предмет враћа Основном суду у Руми на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног суда у Руми ЗК. бр. 417/17 од 13.07.2018.године делимично је усвојен захтев браниоца по службеној дужности окривљене АА – адвоката Душанке Беретић за исплату трошкова кривичног поступка у износу од 109.500,00 динара, те је наложено рачуноводству Основног суда у Руми да наведени новчани износ исплати адвокату Душанки Беретић на означени текући рачун, у року од 60 дана од дана правноснажности решења, док је у преосталом делу, за износ од 57.000,00 динара, захтев одбијен као неоснован.

Решењем Основног јавног тужилаштва у Руми Кт бр. 888/14 (КТО 380/17 од 08.10.2018. године) одбијен је захтев за исплату награде за одбрану адвокату Душанки Беретић, као браниоцу по службеној дужности окривљене АА у траженом износу од 57.000,00 динара.

Решењем Основног суда у Руми ЗКв бр. 631/18 од 08.04.2019. године уважена је жалба браниоца по службеној дужности окривљене АА – адвоката Душанке Беретић, изјављена преко пуномоћника адвоката Владе Савина против

решења Основног јавног тужилаштва у Руми Кт бр. 886/14 (КТО 380/17 од 08.10.2018. године), којим се одбија захтев за исплату награде за одбрану адвокату Душанки Беретић у траженом износу од 57.000,00 динара и наведено решење преиначено тако што су именованом браниоцу досуђени трошкови за одбрану по службеној дужности у кривичном предмету који се водио пред ОЈТ Рума Кт бр. 888/14 (КТО 380/17) у износу од 57.000,00 динара, као и износ од 30.000,00 динара на име састава жалбе на побијано решење ОЈТ Рума Кт бр. 888/14 (КТО 380/17). Истим решењем одлучено је да се досуђени износ од укупно 87.000,00 динара, има исплатити на означени рачун браниоца адвоката Душанке Беретић, а на терет буџетских средстава ОЈТ Рума, по правноснажности решења.

Против наведених правноснажних решења Основног суда у Руми, Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости КТЗ. бр.636/19 од 17.07.2019. године, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и повреде закона из члана 441. став 4. у вези члана 261. став 2. тачка 7) и става 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости и сагласно члану 492. став 1. тачка 1) ЗКП укине правноснажна решења Основног суда у Руми ЗК. бр. 417/17 од 13.07.2018. године и ЗКВ. бр. 631/18 од 08.04.2019. године и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца, сматрајући да његово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним решењима против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано Републички јавни тужилац у поднетом захтеву указује да су доношењем побијаних правноснажних решења о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 2. тачка 7) и став 4. ЗКП, а што би по налажењу Врховног касационог суда представљало повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези напред наведених одредаба ЗКП.

Наиме, из списка предмета произилази да је правноснажном пресудом Основног суда у Руми ЗК. 417/17 од 17.01.2018. године окривљена АА оглашена кривом због извршења кривичног дела злоупотреба платне картице из члана 225. став 4. у вези става 2. у вези става 1. КЗ и кривичног дела крађа из члана 203. став 1. КЗ, те је након претходно утврђених казни затвора за напред наведена кривична дела, применом одредби члана 60. ст. 1, 2, и 3. КЗ осуђена на јединствену казну затвора у трајању од једне године, у којој јој је урачунато и време проведено у притвору од 07.04.2015. до 08.04.2015. године и од 26.12.2017. године па надаље. Применом одредбе чл. 48, 50. и 51. КЗ као споредна казна изречена јој је новчана казна у износу од 50.000,00 динара, коју је дужна да плати у року од три месеца рачунајући од дана правноснажности пресуде, а уколико окривљена новчану казну не плати у остављеном року, иста ће се извршити тако што ће се заменити казном затвора и то за сваких започетних 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Истом пресудом изречена је окривљеној и мера

безбедности обавезног лечења наркомана, која ће се извршити у СБПБ др „ББ“ у ... и трајаће док постоји потреба за лечењем, али не дужи од три године. Време проведено у установи за лечење урачунаће јој се у казну затвора. На основу одредбе члана 91. и 92. КЗ од окривљене АА одузета је имовинска корист у износу од 60.100,00 динара у корист буџета Републике Србије. У погледу одлуке о трошковима кривичног поступка окривљена је на основу члана 264. став 4. ЗКП у вези члана 261. ЗКП, ослобођена од дужности да накнади у целини трошкове кривичног поступка.

Након тога, бранилац по службеној дужности окривљене АА – адвокат Душанка Беретић је дана 03.04.2018. године поднела Основном суду у Руми захтев за накнаду трошкова кривичног поступка, у којем је определила трошкове који се односе на награду браниоца у укупном износу од 166.500,00 динара, а, поред осталог, определила је и трошкове на име одбране пред ОЈТ Рума 08.04.2015. године, 03.07.2015. године и 15.09.2015. године у износу од по 16.500,00 динара, као и износ од 7.500,00 динара на име увида у списе ОЈТ Рума дана 08.04.2015. године, у складу са важећом Адвокатском тарифом, са умањењем од 50%, јер се ради о браниоцу по службеној дужности.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова поступка, Основни суд у Руми је побијаним правоснажним решењем исте делимично усвојио и браниоцу по службеној дужности окривљене АА - адвокату Душанки Беретић досудио трошкове кривичног поступка у укупном износу од 109.500,00 динара, док је у преосталом делу (износ од 57.000,00 динара) њен захтев одбио као неоснован. У образложењу наведеног решења наведено је да браниоцу нису признати трошкови који се односе на радње предузете пред ОЈТ Рума и то одбране 08.04.2015. године, 03.07.2015. године и 15.09.2015. године као и износ од 7.500,00 динара на име увида у списе ОЈТ Рума дана 08.04.2015. године, из разлога што је чланом 261. став 4. ЗКП предвиђено да се трошкови исплаћују из средстава органа поступка унапред, те је суд у овом делу захтев одбио пошто су наведене радње предузете пред ОЈТ Рума, те да бранилац са таквом врстом захтева треба да се обрати ОЈТ Рума који у конкретном случају орган поступка.

Бранилац по службеној дужности окривљене АА – адвокат Душанка Беретић поднела је 20.07.2018. године Основном јавном тужилаштву у Руми захтев за накнаду трошкова у укупном износу од 57.000,00 динара опредељујући те трошкове за одбрану дату 08.04.2015. године, 03.07.2015. године и 15.09.2015. године у износу од по 16.500,00 динара, као и 7.500,00 динара на име увида у списе предмета ОЈТ на дан 08.04.2015. године.

Одлучујући о напред наведеном захтеву за накнаду трошкова Основно јавно тужилаштво у Руми је решењем бр. Кт 888/14 (КТО 380/17) од 08.10.2018. године, одбило захтев за исплату награде за одбрану адвокату Душанки Беретић као браниоцу по службеној дужности окривљене АА у траженом износу од 57.000,00 динара.

Одлучујући о жалби изјављеној против решења Основног јавног тужилаштва у Руми бр. Кт 888/14 (КТО 380/17 од 08.10.2018. године), Основни суд у Руми је решењем ЗКв 631/18 од 08.04.2019. године уважио жалбу браниоца по службеној дужности окривљене АА, адвоката Душанке Беретић изјављену

путем пуномоћника адвоката Владе Савина и преиначио решење Основног јавног тужилаштва у Руми бр. Кт 888/14 (КТО 380/17) од 08.10.2018. године и то тако што је именованом браниоцу досудио трошкове одбране за одбрану по службеној дужности у кривичном предмету који се водио пред ОЈТ Рума – број Кт 888/14 (КТО 380/17) у износу од 57.000,00 динара, као и износ од 30.000,00 динара на име састава жалбе на побијано решење ОЈТ Рума – број Кт 888/14 (КТО 380/17). Наведеним решењем одређено је да се досуђени износ има исплатити на терет буџетских средстава ОЈТ Рума по правноснажности решења, а на рачун браниоца адвоката Душанке Беретић из Руме, ближе означен у изреци решења. У образложењу наведеног решења наведено је да ако је ОЈТ донело решење којим је окривљеној поставило браниоца по службеној дужности, трошкови постављеног браниоца падају на терет ОЈТ у Руми. Такође је наведено да веће из члана 21. став 4. ЗКП налази да је одредбом члана 261. став 4. ЗКП, предвиђено да трошкови из става 2, тач. 1. до 6. истог члана, као и нужни издаци постављеног браниоца и постављеног пуномоћника, у поступку због кривичних дела за које се гони по службеној дужности, се исплаћују из средстава органа поступка унапред, а наплаћују се касније од лица која су дужна да их накнаде по одредбама ЗКП, те да стога ако је ОЈТ Рума донело решење којим је окривљеној поставило браниоца по службеној дужности, трошкови постављеног браниоца падају на терет Основног јавног тужилаштва у Руми, а касније суд доноси коначну одлуку о трошковима применом члана 262. – 265. ЗКП, у зависности од крајњег исхода поступка уколико дође до развоја кривичног поступка пред надлежним судом.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог, прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 261. став 4. ЗКП прописано је да се трошкови из става 2. тачка 1) до 6) овог члана, као и нужни издаци постављеног браниоца (члан 76.) и постављеног пуномоћника (члан 59. и члан 103. став 3.), у поступку због кривичних дела за која се гони по службеној дужности, исплаћују из средстава органа поступка унапред, а наплаћују се касније од лица која су дужна да их накнаде по одредбама овог законика. Орган поступка дужан је да све трошкове који су унапред исплаћени унесе у попис који ће се приложити списима. Из цитиране одредбе члана 261. став 4. ЗКП произилази да се јавни тужилац или суд као орган поступка (у зависности од фазе поступка) може обавезати да из својих средстава исплати унапред само нужне издатке постављеног браниоца (члан 76.), а не може се обавезати и на исплату награде постављеном браниоцу, с тим што ће се коначна наплата ових трошкова, а на основу пописа унапред исплаћених трошкова који је дужан да приложи орган поступка, извршити на основу правила предвиђених у члановима 263. до 265. ЗКП, када ће бити одређено лице обавезано на њихову исплату или ће бити одређено да ови трошкови коначно падају на терет буџетских средстава.

Одредбом члана 2. став 1. тачка 14) ЗКП прописано је да поједини изрази употребљени у овом законик у имају следеће значење: „поступак“ је предистражни поступак и кривични поступак.

Имајући у виду напред наведено, те цитиране одредбе ЗКП, Врховни касациони суд налази да је побијаним правноснажним решењима Основног суда у Руми учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 2. тачка 7) и став 4. ЗКП. Наиме, како се у конкретном случају ради о трошковима који се односе на награду браниоца по службеној дужности окривљене и то на име одбране дана 08.04.2015. године, 03.07.2015. године и 15.09.2015. године пред ОЈТ Рума, као и извршеног увида у списе ОЈТ Рума дана 08.04.2015. године, а у питању су трошкови који су настали поводом поступка и на чију накнаду бранилац по закону има право, то је у конкретном случају Основни суд у Руми, супротно закључцима датим у образложењу побијаних решења, требало да решењем одлучи о свим трошковима поступка и утврди висину трошкова како за радње браниоца предузете пред судом, тако и за радње предузете пред Основним јавним тужилаштвом у Руми, те да их исплати браниоцу по службеној дужности окривљене у смислу члана 266. ЗКП.

Како су, дакле, побијаним правноснажним решењима Основног суда у Руми учињена повреда закона из члана 441. став 4. у вези чланова 261. став 2. тачка 7) и 261. став 4. ЗКП, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1. ЗКП укинуо побијана правноснажна решења Основног суда у Руми, те списе вратио том суду на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди, при чему ће суд у поновном поступку отклонити повреду закона на које му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне, конкретне и аргументоване разлоге.

Имајући у виду да су побијана решења укинута због повреда закона из члана 441. став 4. у вези чланова 261. став 2. тачка 7) и 261. став 4. ЗКП, то се битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, у поднетом захтеву за заштиту законитости, показује беспредметном.

**Записничар-саветник
Ирина Ристић,с.р.**

**Председник већа-судија
Бата Цветковић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**